

MASKU MÄKSMÄKI

Rautakautisen muinais-
muistoalueen koekaivaus
Taina Pietikäinen 1990

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Arkistotietoja	1
1. JOHDANTO	
1.1. Kaivauksen tausta, aiemmin tunnetut muinaisjäännökset	2
1.2. Kaivausalue, sijainti ja topografia	3
2. KAIVAUSALUE, KAIVAUSTEKNIikka JA DOKUMENTOINTI	3
3. HAVAINNOT	
3.1. Peltokerroksen poisto	5
3.2. Koekuopat	5
3.3. Kaivausalue 2748-2752/101-104	7
3.4. Kivikko mäen päällä	8
3.5. Koeoja	9
4. YHTEENVETO	9
5. LUETTELOT	10
5.1. Karttaluettelo	10
5.2. Negatiiviluettelo	11-12
5.3. Diapositiiviluettelo	13
LIITTEET	
Liitekartta 1: Ote peruskarttalehdestä 1044 04 LEMU	14
Liitekartta 2: Ote Seikelä-Masku maantien oikaisun suunnitelmakartasta	15
Kuvaliite	16
Kartat	
Yleiskartta	17
Pinta- ja pohjavaaituskartta	18
Tasokartta kiveyksestä	19

ARKISTOTIETOJA

Masku Mäksmäki 1990 - rautakautisen muinaismuistoalueen koekaivaus

Kunta: Masku

Kylä: Mäksmäki

Tilat: Kivelä 3¹⁹, Multala 7, Mäkelä 2¹⁶, Kalliomäki 8, Mäntysyrjä
12, Pihlajamäki 9

Maanomistaja 1990: Tien alle jäävät maa-alueet lunastettu valtiolle

Peruskartta: 1044 04 LEMU

Kaivauksen koordinaatit: x = n. 6716 90 - 6717 05

y = n. 559 25 - 559 40

z = 12 - 18 m mpy.

Aiemmat tutkimukset: T. Edgren 1958: Maskun inventointi

J. Leppäaho 1955: Rautakautisen polttokalmiston
tutkiminen Mäksmäellä

E. Serälä 1973: Kaivaus Maskun Mäksmäellä

S. Sarkki 1974: Kaivaus Maskun Mäksmäellä

A. Nissinaho 1984: Rautakauden inventointi ja
koekaivaus Maskussa

Aiemmat löydöt: KM 13399:1-7, 13460:1-36, 13727, 14165, 14424,
15518, 16291, 19003:1-11, TYA 248:1-

Kertomukseen ei liity löytöjä

Diapositiivit: 21803-21818

Negatiivit: 83130-83183

1. JOHDANTO

1.1. Kaivauksen tausta, aiemmin tunnetut muinaisjäännökset

Turun tiepiiri aloitti Seikelä-Masku maantien parantamisen syksyllä 1990. Tien uusi linjaus sivuutti Maskun Mäksmäen muinaisjäännös- aluetta mäen eteläpuolelle jäävällä peltokaistaleella (liitekartat 1 ja 2).

Mäksmäen rautakautinen kalmisto käsittää mäen päällä olevan suuren silmäkivellisen röykkiön ja polttokenttäkalmiston, joka sijaitsee ilmeisesti hyvinkin laajalla alueella mäen etelärinteessä. 1000-luvulle ajoittuvia löytöjä on tullut mm. Kallion talon (Mäntysyrjä 12) perustustöitä tehtäessä 40-luvun lopussa. Kaivauksia Mäksmäessä on tehty Kallion ja Hovin talojen tuntumassa sekä Hoviin vievän tien reunoilla (Leppäaho 1955, Serelä 1973, Sarkki 1974). Ajoitukseltaan kalmisto sijoittunee kansainvaellusajalta viikinkiajalle (Nissinaho 1984). Mäen itäpuolella Laineen talon (2¹²) pihassa on kalliossa uhrikuoppia.

Aino Nissinaho koekuopitti Mäksmäen ympäristöä vuonna 1984 tekemänsä Maskun inventoinnin yhteydessä. Tielinjauksen eteläpuolelle, mutta osittain myös sen alle jäävän mäen (Kalliomäki/Pihlajamäki) alueelle tehdyistä koekuopista tuli tällöin havaintoja rautakautisen ihmisen toiminnasta (keramiikkaa, palanutta savea, kuonaa). Esihistorialliset löydöt keskittyvät mäen itäpäähän (Kalliomäki 8), joka ei ole jäämässä tien alle.

Tien linjauksen kulkiessa varsin läheltä sekä Mäksmäen kalmisto- aluetta että Kalliomäki/Pihlajamäkeä katsottiin aiheelliseksi tutkia tien alle jäävä peltoalue mahdollisten tuntemattomien muinaisjäännösten havaitsemiseksi.

Koekaivaus Maskun Mäksmäessä suoritettiin 22.10. - 5.11.1990, työryhmässä työskentelivät kaivausjohtaja Taina Pietikäinen, piirtäjä Teija Nurminen sekä kaivajat Outi Suoranta, Terhi Laine, Sari Pekka- la, Jari Mäkelä ja Harto Roth. Kustannuksista vastasi TL Turun pii- ri.

Turussa 11.11.1991

Taina Pietikäinen

1.2. Kaivauspaikan sijainti ja topografia

Mäksmäen kylä sijaitsee Maskun keskustan ja Sopolan kylän välissä Naantalintien eteläpuolella. Kaivauspaikka on n. 1,2 km Maskun kirkosta lounaaseen. Itse Mäksmäki on kalliainen, varsin tiheästi asuttu havumetsää kasvava n. 20 metriä ympäröiviä peltoja korkeampi mäki. Sen eteläpuolella on matalampi kalliainen pitkänomainen mäennypylä, josta Aino Nissinaho käyttää inventointikertomuksessaan nimeä Kalliomäki/Pihlajamäki mäellä sijaitsevien talojen mukaan. Mäen itäpää on asuttu, länsipää on pohjoisreunastaan avokalliota, muuten katarjia ja mäntyjä kasvavaa heinittynyttä laidunmaata.

Tielinjaus kulkee näiden kahden mäen väliin jäävällä koillinen-lounas -suuntaisella kapealla peltoalueella ylittäen kuitenkin eteläpuolisen mäen asumattoman länsipään sen korkeimmalta kohdalta. Kallion korkeus vaihtelee n. 20 metrillä 17 metriin mpy, pellon pinta n. 12 metrillä 17 metriin m mpy.

2. KAIVAUSALUE, KAIVAUSTEKNIikka JA DOKUMENTOINTI

Leveyssuunnassa tutkittavaksi alueeksi valittiin ns. haltuunottorajojen välinen alue - ts. alue, jonka sisään jää itse tien lisäksi pientareet, ojat ja tien suoja-alue. Haltuunottorajojen ulkopuolinen alue jää tientekotyössä koskemattomaksi. Tutkittavan alueen pituus on n. 200 metriä. Kyseisellä alueella linjaus sivusi kriittisimmin tunnettuja muinaisjäännösalueita.

Koillinen-lounas -suunnassa kaivauksen koordinaatistona käytettiin tielinjauksen koordinaatistoa ja paalutusta, koska se oli jo valmiiksi paikalle vedetty ja lisäksi merkitty tiepiiristä saatuihin karttoihin. Koillinen - lounas koordinaatit ovat välillä 2660-2880. Koekuopituksen nollalinjana käytettiin tien keskilinjaa paalutusta, josta mitatut luode-kaakko -suuntaiset koekuoppalinjat merkittiin symbolein A-E.

Korkeuskiintopisteenä käytettiin kalliolla ollutta valtakunnallista kiintopistettä, jonka korkeus on 17,75 m mpy N60 järjestelmässä. Kaivauksilla vaaitetut korkeudet laskettiin suoraan absoluuttisiksi korkeuksiksi, jolloin kiinteää vaaituskojeen paikkaa ei tarvittu.

Peltomaa poistettiin kaivinkoneella n. 20-30 cm:n paksuudelta arkeologin seuratussa koko ajan vieressä maan poistamista. Jatkossa ilmoitetuilla syvyyksillä tarkoitetaan syvyyttä peltomaan poistamisen jälkeisestä maanpinnasta - ei alkuperäisestä pellon pinnasta. Myös kaikki vaaitusluvut on mitattu peltomaan kuorinnan jälkeen. Paljastettu maa-alue koekuopitettiin lapiolla kaivamalla 5-10 metrin välein. Maata ei seulottu maanlaadun savisuuden vuoksi.

Koekuopat dokumentoitiin merkitsemällä ne karttaan, ottamalla pinta-vaaitusluku ja mittaamalla niiden syvyys. Kuoppien profiileita ei piirretty eikä valokuvattu, koska mitään erityisen mielenkiintoisia rakenteita tai värjäytyksiä ei kuopissa ollut. Muutamat tavallisesta poikkeavat kuopat dokumentoitiin vain sanallisesti. Kaivausalue dokumentoitiin piirtämällä, valokuvaamalla ja vaaittamalla.

Tien alle jäävä kalliainen mäennyppylä tutkittiin koekuopittamalla. Kuopat tehtiin summittaisesti, ilman koordinaatistoa - lähinnä paikoihin, missä oli tarpeeksi maata kuopan kaivamiseksi (mäki on suureksi osaksi avokalliota). Kalliota tarkastettiin jonkinverran uhrikuoppien havaitsemiseksi.

Töitä vaikeutti kaivausten myöhäinen ajankohta, mikä näkyi kaivausten toisella viikolla tähes taukoamattomana vesi (jopa lumi-) sateena. Savinen pelto muuttui kuraliejuksi, jossa eksaktien havaintojen tekeminen ja dokumentointi oli mahdotonta.

3. HAVAINNOT

3.1. Peltokerroksen poisto

Alueesta paalujen 2790-2880 välissä tullaan jatkossa yksinkertaisuuden vuoksi käyttämään nimitystä itäalue. Vastaavasti aluetta 2660-2780 kutsutaan länsialueeksi. Alueiden välissä (n. 2780-2790) kulkee Kalliomäen tilalle vievä tie.

Palokerroksen poistamisen jälkeen maanpinta näytti itäalueella tasaisen saviselta lähes koko alueelta. Havaintoja rakenteista tai värjäytymistä ei tehty. Muusta alueesta poikkeava oli kuitenkin paalujen 2800-2820 välinen alue linjojen B ja C kohdalla (pohjoisreuna). Peltomaan alta paljastui n. 20-50 cm kokoisia kiviä huomattavasti runsaammin kuin muualla paljastetulla alueella. Maa oli myös laadultaan multaisempaa ja tummempaa kuin muualla. Peltokerroksesta saatiin löytöinä kappaleita erilaatuisista tiilistä, lasista, raudankappaleita, fajanssia, liitupiipun katkelma, kuonaa ja palanutta savea. Palanut savi keskittyi paalujen 2820-2840 väliselle alueelle - sitä tosin löytyi vain kymmenkunta palasta, eikä joukossa ollut savitiivisteitä. (Löytöjä ei ole luetteloitu).

Länsialueella kuorittiin maata kallion ympäriltä sen pohjois- ja länsipuolelta. Välillä 2660-2740 paljastunut maanpinta oli tasaisen puhtaan savista. Maa jatkui savisena myös välillä 2740-2780 keskilinjan eteläpuolisella alueella (linjat C-D). Ko. välillä keskilinjan pohjoispuolella (linjat A-B) maa näytti kuitenkin selvästi erilaiselta. Maanlaatu oli hiekkaisempi ja se oli huomattavasti multavampaa ja muhevampaa kuin ympäröivä savikko. Alue erottui väriltään hieman tummempana - kyseessä ei kuitenkaan ollut mitenkään selvärajainen värjäytynyt maa-alue. Löydöt länsialueella olivat vain muutamia tiilenkappaleita.

3.2. Koekuopat

Aluksi koekuoppia tehtiin 10 metrin välein, paikoitellen kuopitusta tihennettiin viiteen metriin (lähinnä luode-kaakko suunnassa).

Lähes kaikki itäalueelle kaivetut kuopat olivat koko syvyydeltään

tiivistä, puhdasta savea sekä täysin löydöttömiä. Kuoppien syvyydet vaihtelivat 40-60 cm:n välillä. Useisiin kuoppiin alkoi tulla vettä n. 50 cm:n syvyydessä. Kaivinkoneella tehtiin kohtaan 2805 D n. 80 cm syvä kuoppa. Siinä oli 60 cm savea, jonka alta tuli puhdasta moreenia.

Edellisestä poikkeavia havaintoja saatiin itäalueella seuraavista koekuopista:

- 2830 E: n. 30 cm syvyisen savikerroksen alla oli n. 5 cm leveä tumma humuspitoinen raita (ei hiilinen). Sen alla oli savea. Kuopasta löytyi pari palaa kuonaa n. 15 cm:n syvyydestä.
- 2800 B: Humuspitoisen maakerroksen (n. 25 cm) alla oli väriltään tummempi kerros (n. 10 cm), joka ei kuitenkaan ollut hiilistä tai likaista - ei mitenkään selvää kulttuurimaata. Kerroksen alla oli puhdas soransekainen hiekka. Kuopasta ei tullut löytöjä.
- 2805 B: Humuspitoisen maakerroksen alla n. 30 cm:n syvyydessä oli kerros edellisen kaltaista tummempaa maata. Sen alla oli joitakin nyrkinkokoisia kiviä, joiden alta tuli puhdas soransekainen hiekka. Kuopasta ei tullut löytöjä.
- 2810 B: 30 cm:n paksuisen erittäin tumman humuspitoisen maakerroksen alla oli 5-10 cm savea. Saven alta löytyi puhdas hiekka. Kuopasta löytyi puolikas tiili (leveys 13 cm, paksuus 9,5 cm), jonka massa oli hyvin karkeaa (paljon kiviä) ja väriltään tumman punaruskeaa. Kokonsa ja massansa puolesta tiili voisi vanhimmillaan olla keskiaikainen. Lisäksi kuopasta löytyi pala 1500-1600-luvuilla käytössä ollutta kivi-savikeramiikkaa (ajoitukset FK Aki Pihlman). Löytöjä ei luetteloitu.

Länsialueen koekuopat olivat niinikään lähes kokonaisuudessaan rakenteettomia ja löydöttömiä, koko syvyydeltään puhdasta savea. Edellisestä poikkeavia havaintoja tehtiin seuraavista kuopista:

2750 A: n. 25-30 cm:n syvyydeltä maa oli muhevan humuspitoista, ei kuitenkaan erityisesti kulttuurimaata. 30 cm:n syvyydessä löytyi nyrkinkokoisia kiviä peittäen koko kuopan pohjan. Kiveyksessä maa oli selvästi erilaista - soraisempaa ja väriltään harmaampaa. Kuoppaa laajennettiin lastalla kaivaen ja koska kiveys jatkui joka suuntaan päätettiin kuoppa laajentaa edelleen kaivausalueeksi (kts. luku 3.3. Kaivaus-alue).

2760 A: n. 20 cm:n syvyydessä havaittiin selvä tumma, nokinen raita (n. 5 cm leveä) koekuopan koillisprofiilissa. Kuoppaa laajennettiin koilliseen, laajennus kaivettiin lastalla. Tassossa ei voitu kuitenkaan havaita mitenkään erityisen selvää värjäymää tai nokista aluetta. Kuopasta löytyi joitakin palaneita kiviä, muita löytöjä ei ollut. Pohjalla maa muuttui saviseksi.

2760 B: Kuoppa oli maaltaan tasaisen savista. 40 cm:n syvyydessä oli harvakseltaan joitakin nyrkinkokoisia kiviä. Koska kyseessä ei ollut kovin selvä rakenne, kivet kaivettiin pois. Maa niiden alla oli puhdasta savea.

Syksyllä 1990 jäi koekuopittamatta alue paalujen 2760-2800 välillä. Osa alueesta on nykyisen tien alla (2780-2790). Länsialueen itäisin pää (2790-2780) jätettiin tarkoituksella koskemattomaksi, koska se vaikutti muiden havaintojen perusteella mielenkiintoisimmalta alueelta (kuopan 2750 A kiveyksen jatkuminen). Sään muuttuminen toisella kaivausviikolla teki maan niin liejuiseksi, että alue haluttiin säästää tutkittavaksi paremmissa olosuhteissa.

3.3. Kaivausalue 2748-2752/101-104

Koekuopasta 2750 A löytyneen kiveyksen laajetessa joka suuntaan, avattiin kuopan ympärille 4 m x 3 m kokoinen kaivausalue. Aluksi poistettiin lapioidella 15-20 cm maata, jonka jälkeen siirryttiin kaivamaan lastoilla. Alueelta paljastui nyrkinkokoisista ja hieman suuremmista kivistä muodostunut säännöllinen rakenne. Kiveys kulki suorakaiteenmuotoisen kaivausalueen länsi-itä -lävistäjän suuntaisena ja n. 2 metrin levyisenä alueen halki. Kiveys näytti jatkuvan molem-

missa päissään kaivausalueen ulkopuolelle. Kivimuodostelma ei ollut mitenkään tiukka ja tiheä kiveys - kiviä alueella oli itseasiassa suhteellisen harvakseltaan. Se kuitenkin erottui erityisen selvästi täysin kivettömästä ympäristöstään. Kivien tasakokoisuus oli myös huomiotaherättävää. Kiveys löytyi n. 25-30 cm:n syvyydestä - eli alkuperäisen pellon pinnasta mitattuna kiveys oli puolen metrin syvyydessä.

Lapiolla kaivetusta 15 cm:n paksuisesta kerroksesta tuli jonkin verran moderneja löytöjä - raudankappaleita, nauvoja, lasia, myös muutama pala piitä, palanutta savea ja palanutta kiveä. Itse kiveyksestä ei tullut muita löytöjä kuin yksi pala palanutta luuta. Maa ei näyttänyt juuri ennen kiveystä sekoittuneelta, eikä syvemmältä tullut enää moderneja löytöjä.

Kiveystä ei purettu. Sen laajuutta yritettiin selvittää laajentamalla kaivausaluetta itään ja koilliseen. Lapiolla poistettiin 20 cm maata, mutta vesisateen vuoksi kiveystä ei voitu kaivaa esiin. Laajennuksesta voitiin kuitenkin todeta kiveyksen jatkuvan suoraviivaisesti itään päin. Kaivausalueelle paalutettiin puupaaluin kaksi linjaa - ensimmäinen 5 metrin, toinen 10 metrin päähän keskilinjasta. Kiveys peitettiin muovisella verkolla ja kaivausalue täytettiin.

Paalun 2760 B kohdalle (n. 10 metrin päähän kaivausalueesta) kaivettiin tielinjaan nähden poikittainen koeoja oletettuun linjaan kiveyksen kanssa. Koeojassa havaittiin harvakseltaan olevia nyrkinkokoisia kiviä n. 30 cm:n syvyydessä.

3.4. Kivikko mäen päällä

Tielinjan alle jäävän pienen mäennyppylän korkeimmalla kohdalla, aivan länsireunassa näkyi turpeessa muutamia n. 50 cm halkaisijaltaan olleita kiviä. Turve poistettiin n. 4 m x 5 m kokoiselta alueelta, jolloin kivet saatiin paljastetuksi kokonaan. Alueella oli 20-60 cm kokoisia kiviä, paikoitellen varsin tiiviistikin. Maa oli kuitenkin puhdasta humusta, eikä mitään esihistoriallisia löytöjä tehty. Muutamia kiviä poistettiin ja alueelle tehtiin kymmenkunta koepistoa. Tällöin havaittiin, että humusta oli n. 20 cm paksuudelta, sen alta tuli puhdas hiekka, paikoitellen peruskallio. Kiviä oli vain yhdessä

kerroksessa. Kivikossa ei havaittu mitään merkkejä esihistoriallisen ihmisen toiminnasta - maa oli vain humusta, ei likaista tai hiilistä, mitään löytöjä ei myöskään tehty. Muodostelma tutkittiinkin luonnolliseksi.

Mäkeen kaivetut koekuopat osoittautuivat löydöttömiksi ja rakenteettomiksi. Joistakin kuopista löytyi paksuhko kerros hiilistä maata heti turvekerroksen poiston jälkeen. Ilmiö selittyi paikallisen asukkaan kerrottua, että mäen päältä (eteläreunassa) oli parikymmentä vuotta sitten palanut lato.

3.5. Koeoja

Kaivinkoneella kaivettiin n. 1,5 m leveä ja 60 m pitkä koeoja tielinjan reunaan lähelle sen tontin reunaa, josta tunnetaan kalliosta olevia uhrikuoppia (koeoja kaivettiin välille 2900-2960). Oja oli syvyydeltään n. 70 cm, alkupäätä syvennettiin 120 cm syväksi. Profiilissa ei havaittu mitään merkkejä ihmisen toiminnasta - 30 cm syvyyden peltokerroksen alta tuli puhdas savi. Mitään löytöjä koeojasta ei tullut.

4. YHTEENVETO

Koekuopat ja koeoja osoittivat tien alle jäävän mäen sekä suurimman osan peltoalueesta mielenkiinnottomaksi esihistoriallisen ihmisen toiminnan ja muinaisjäännösten esiintymisen kannalta.

Koekuopasta 2750 A löytynyt kiveys osoittautui varsin säännölliseksi rakenteeksi, jota on vaikea pitää luonnonmuodostelmana. Koska kiveys löytyi noin puolen metrin syvyydestä maanpinnasta, on varsin mahdollista, että kysymyksessä on pellonmuokkaukselta häiriintymättömänä säilynyt esihistoriallinen rakenne. Isojakokartassa alue on merkitty pelloksi, teitä tai rakennuksia ei kyseiseen kohtaan karttaan oltu merkitty. Kiveyksen täyden laajuuden ja sen rakenteen tutkimisesta oli pakko luopua, koska sääolosuhteet tekivät tutkimisen ja dokumentoinnin mahdottomaksi. Samoin rakenne jää ajoittamattomaksi löytöjen puuttuessa. Tehtyjen koepistojen valossa näyttää siltä, että kiveys saattaa jatkua hyvinkin pitkälle itäsuuntaan. Jatkuminen länsisuun-

nassa jäi toteamatta, koska pellolta kuorittu maa-aines oli jouduttu kasaamaan haltuunottorajan reunaan.

Itäalueen pohjoisreunassa ollut kivisempi ja maanlaadultaan multaisempi alue (2800-2820) vaikutti mielenkiintoiselta ja vaatii tarkemman tutkimisen kuin syksyn 1990 kaivauksissa oli mahdollista toteuttaa.

Koordinaatein määriteltynä alue paalusta 2740 paaluun 2840 (pelto-alue) pitää sisällään ne kohdat, jotka koekaivauksessa osoittautuivat poikkeaviksi. Vaikka mitään kiistattomasti esihistoriallisia rakenteita ei havaittu (kiveyksen löydöttömyys), on kalmistoalueen lähdeisyyden ja Aino Nissinahon koekuopitustulosten nojalla pidettävä perusteltuna alueen rauhoittamista ja perusteellisempaa tutkimista ennen tien rakentamista.

5. LUETTELOT

5.1. Karttaluettelo

1.	Yleiskartta tutkimusalueesta mk 1:1000	A2
2.1.	Kaavakartta pellolle tehdyistä kuopista mk 1:500	
2.	Kiveysalueen pintavaaitus mk 1:100	A2
3.	Kiveys mk 1:20	A3

5.2. Negatiiviluettelo

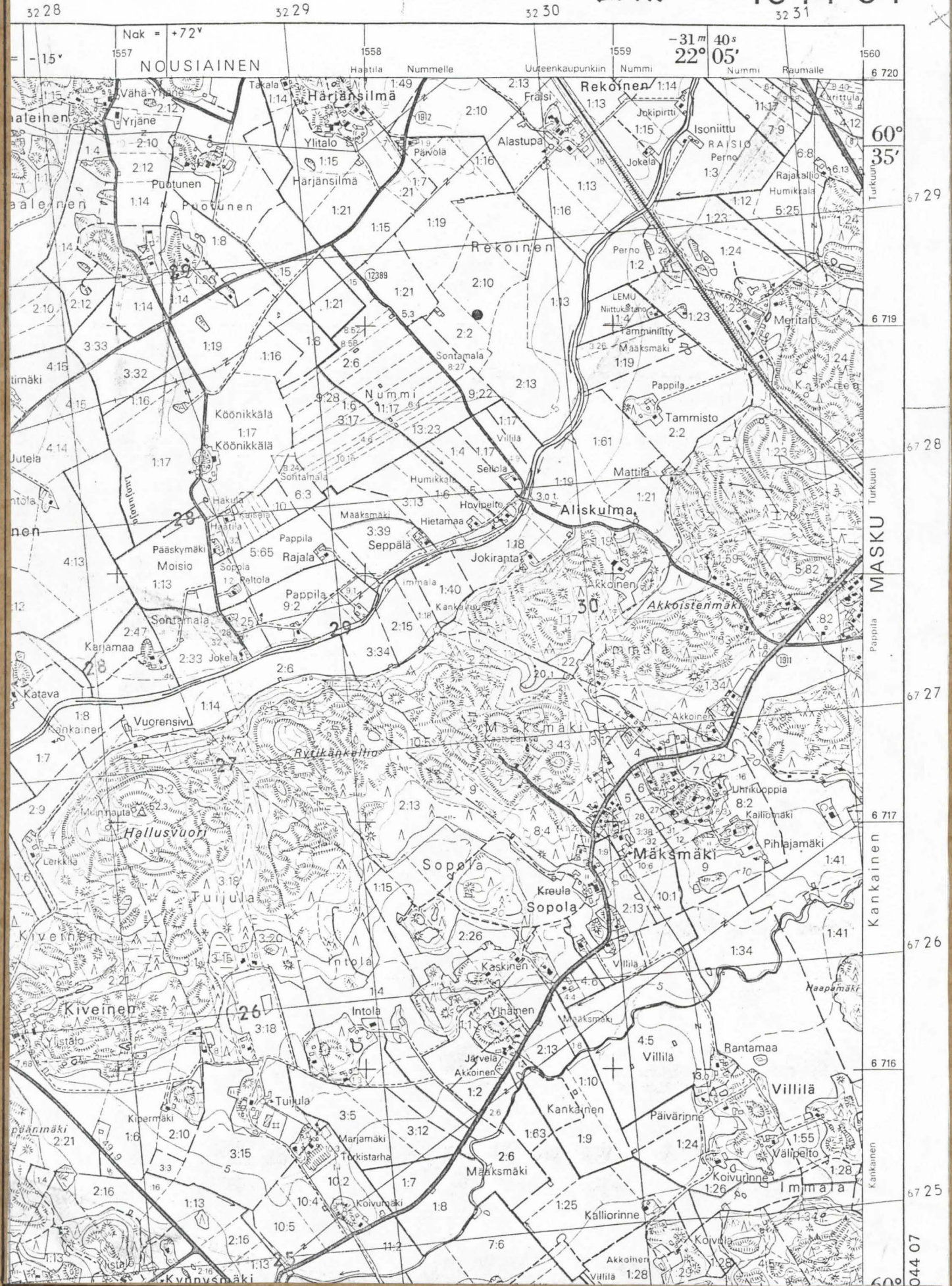
- 83130 Yleiskuva itäalueesta, puolet peltokerroksesta poistettu. Kuvattu kaakosta.
- 83131 Yleiskuva itäalueesta, puolet peltokerroksesta poistettu. Kuvattu idästä.
- 83132 Kuten edellä.
- 83133 Yleiskuva länsialueen länsipäästä ennen peltomaan poistoa, taustalla Mäksmäki. Kuvattu etelästä.
- 83134 Yleiskuva tielinjauksen alle jäävästä kallioisesta mäestä. Kuvattu luoteesta.
- 83135 Yleiskuva länsialueesta. Taustalla kaivinkone poistaa peltomaata. Kuvattu luoteesta.
- 83136 Koneella kaivettu koeoja 2900-2960. Kuvattu etelälounaasta.
- 83137 Koekuoppa 2760 A laajennettuna. Hiiliraita koillisreunassa. Kuvattu lounaasta.
- 83138 Kallioisen mäen päällä ollut kivikko ennen turpeen poistoa. Kuvattu koillisesta.
- 83139 Kuten edellä. Kuvattu lännestä.
- 83140 Kuten edellä. Kuvattu lounaasta.
- 83141 Yleiskuva tielinjauksen alle jäävän mäen päältä. Kuvattu lännestä.
- 83142 Kuten edellä. Kuvattu kaakosta.
- 83143 Mäen pohjoisreuna. Kuvattu koillisesta.
- 83144 Kuten edellä.
- 83145 Yleiskuva länsialueesta. Peltomaa poistettu keskilinjaa pitkin. Kuvattu koillisesta.
- 83146 Yleiskuva länsialueesta. Kuvattu koillisesta.
- 83147 Yleiskuva itäalueen pohjoisreunasta. Kuvattu lounaasta.
- 83148 Yleiskuva itäalueesta. Peltomaa poistettu keskilinjaa pitkin. Kuvattu lounaasta.
- 83149 Kuten edellä.
- 83150 Länsi- ja itäalueiden välissä kulkeva tie. Taustalla Mäksmäki ja Kallion talo. Kuvattu kaakosta.
- 83151 Mäksmäki ja itäalueen länsireunaa. Kuvattu kaakosta.
- 83152 Työkuva. Sari Pekkala ja Jari Mäkelä poistavat turvetta mäen päällä olleesta kivikosta. Kuvattu luoteesta.
- 83153 Kiveys mäen päällä turpeen poiston jälkeen. Kuvattu etelästä.
- 83154 Kuten edellä.

- 83155 Kuten edellä. Kuvattu luoteesta.
- 83156 Kaivausalue 2748-2752 kiveys paljastettuna. Kuvattu itäkoillisesta.
- 83157 Kuten edellä. Kuvattu luoteesta.
- 83158 Kuten edellä.
- 83159 Kuopittamatta jäänyt alue. Kallion talo taustalla. Kuvattu idästä.
- 83160 Yleiskuva länsialueesta. Kuvattu koillisesta.
- 83161 Kuten edellä.
- 83162 Kuten edellä.
- 83163 Tien alle jäävän mäen pohjoisreuna. Kuvattu koillisesta.
- 83164 Tien alle jäävän mäen itäreuna. Kuvattu pohjoisesta.
- 83165 Yleiskuva alueesta. Kuvattu luoteesta.
- 83166 Kuten edellä.
- 83167 Kalliomäki. Kuvattu luoteesta.
- 83168 Kuten edellä.
- 83169 Kalliomäki, etualalla työmaakoppi ja kuorittua peltomaata. Kuvattu lännestä.
- 83170 Itäalue kokonaan paljastettua toisella kaivausviikolla. Kuvattu lounaasta.
- 83171 Kuten edellä.
- 83172 Kuten edellä.
- 83173 Kuten edellä. Kuvattu etelälounaasta.
- 83174 Outi Suoranta lukee vaaituslukuja. Kuvattu koillisesta.
- 83175 Itäalue. Kuvattu lännestä.
- 83176 Jari Mäkelä vasemmalla ja Teija Nurminen etsivät ja vaaitsevat koekuoppia. Kuvattu luoteesta.
- 83177 Itäalue. Kuvattu koillisesta.
- 83178 Teija Nurminen ja Jari Mäkelä pitämässä lattaa. Kuvattu luoteesta.
- 83179 Terhi Laine ja Sari Pekkala kaivavat koeojaa, taustalla kaivausalue. Kuvattu idästä.
- 83180 Koeoja paalun 2760 B kohdalla. Kuvattu koillisesta.
- 83181 Kuten edellä.
- 83182 Kaivausalue 2748-2752 laajennettuna. Kuvattu itäkoillisesta.
- 83183 Kuten edellä.

5.3. Diapositiiviluettelo

- 21803 Koekuoppa 2760 A laajennettuna. Hiiliraita koillisreunassa. Kuvattu lounaasta.
- 21804 Tielinjan alle jäävän mäen päällä ollut kivikko ennen turpeen poistoa. Kuvattu lännestä.
- 21805 Kuten edellä. Kuvattu koillisesta.
- 21806 Yleiskuva mäen päältä. Kuvattu etelästä.
- 21807 Yleiskuva mäen pohjoisreunasta. Kuvattu idästä.
- 21808 Yleiskuva länsialueesta, osa peltomaasta poistettu. Taustalla tien alle jäävä mäki. Kuvattu itäkoillisesta.
- 21809 Yleiskuva itäalueen pohjoisreunasta. Kuvattu lounaasta.
- 21810 Yleiskuva itäalueesta, osa peltomaasta poistettu. Kuvattu lounasta.
- 21811 Mäksmäki ja itäalueen länsireunaa. Kuv. kaakosta.
- 21812 Tielinjan alle jäävä mäki, etualalla länsialueen länsipää peltokerros kuorittuna. Kuvattu lounaasta.
- 21813 Mäen päällä ollut kivikko turve poistettuna. Kuvattu luoteesta.
- 21814 Kuten edellä. Kuvattu etelästä.
- 21815 Tielinjan alle jäävää peltoa itäalueella. Kuvattu koillisesta.
- 21816 Kaivausalue 2748-2752 kiveys paljastettuna. Kuvattu luoteesta.
- 21817 Itäalue kokonaan paljastettuna toisella kaivausviikolla. Kuvattu lounaasta.
- 21818 Länsialue kokonaan paljastettuna toisella kaivausviikolla. Kuvattu koillisesta.

LEMU 1044 04

60° 35'

MASKU

Kankainen

044 07

LIITEKARTTA 2: OTE SEIKELÄ - MASKU MAANTIEN
OIKAISUN SUUNNITELMAKARTASTA
MK 1: 2000

/// TUKIKITU ALUE

83 134

YLEISKUVA TIELINJAN ALLE JÄÄVÄSTÄ KALLIOISESTA MAASTA KUV. LUOTTEESTA.

83 135

YLEISKUVA LÄNSIALUEESTA. TAUSTALVA KIVINKONE POISTAA PELTOMAATA. KUV. LUOT.

83 145

YLEISKUVA LÄNSIALUEESTA. PELTOMAATA POISTETTU KESKILINJAA PITKIN. KUV. KOILL.

83 146

YLEISKUVA LÄNSIALUEESTA. KUV. KOILLISESTA

83 147

YLEISKUVA ITÄALUEEN PÖHJOISREUNASTA. KUV. LOUNAASTA

83 149

YLEISKUVA ITÄALUEESTA PELTOMAATA POISTETTU KE-LINJAA PITKIN. KUV. LOUNAASTA

83 150

LÄNSI-JA ITÄALUEIDEN VÄLISSE KULKEVA TIE. TAUSTALLA MÄKSMÄKI KUV. KAAKOSTA

83 151

MÄKSMÄKI JA ITÄALUEEN LÄNSIREUNA. KUV. KAAKOSTA.

83 156

KAIVAUSALUE 2748-2752. KIVEYS PALJASTETTUUNA. KUV. ITÄKOILLISESTA

83 157

SAMA KUVATTUNA LUOTTEESTA.

83 176

JARI MÄKELÄ JA TEIJA NURMINEN ETSIVÄT KOKKUOPPIA KUV. LUOTTEESTA.

83 177

ITÄALUE KUVATTUNA KOILLISESTA.

83 164

LÄNSIALUE. KUV. KOILLISESTA

83 163

83 160

83 159

83 173

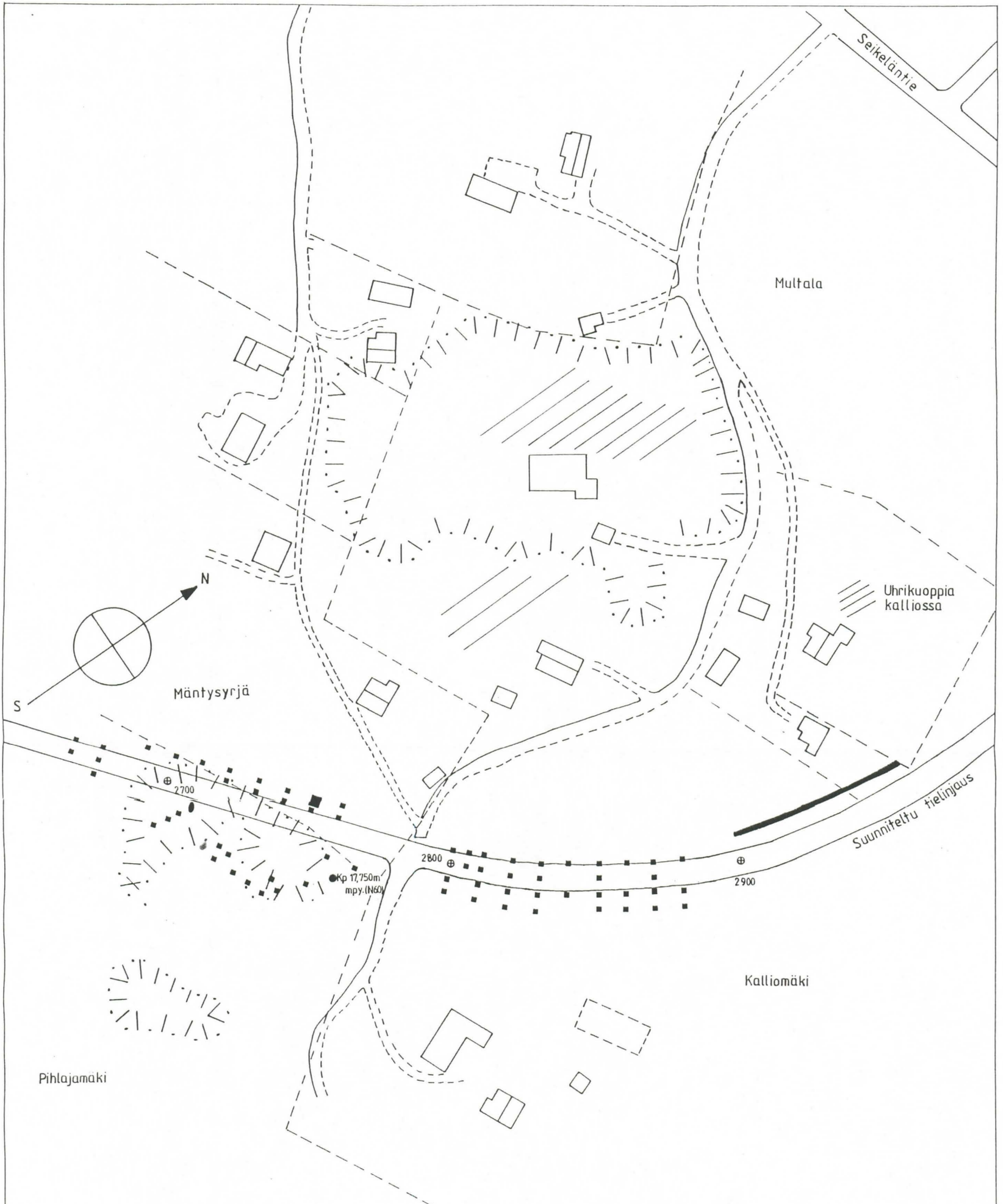
83 170

83 169

ITÄALUE. KUV. LOUNAASTA

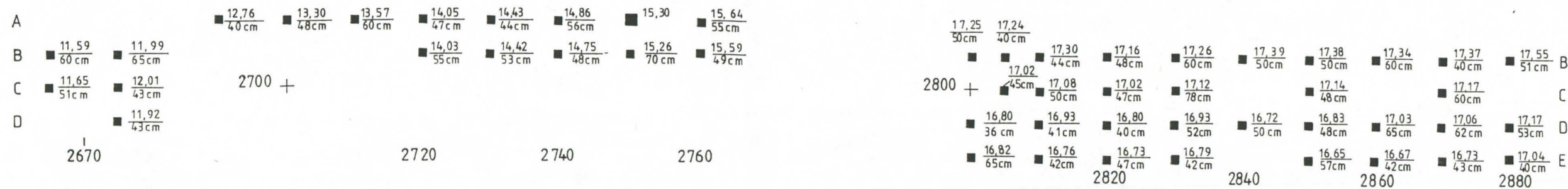

- Aiemmin tunnettu muinaisjäänös
- Tielinjauksen koordinaattipiste
- Korkeuskiintopiste 17,750m mpy. (N60)
- Koekuoppa
- Kiveys
- Tutkittu kivikasa
- Koneella kaivettu kaeoja

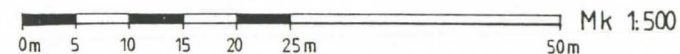
MASKU, MÄKSMÄKI 1990
 Taina Pietikäinen
 Kartta nro1
 Yleiskartta tutkimusalueesta

Mk 1:1000
 Piirt. Teija Nurminen

Kartta 1
Mk 1:500

KAAVAKARTTA PELLOLLE TEHDYISTÄ KOEKUOPISTA

- Koekuoppa
- Kiveys
- $\frac{x}{y}$ Pintalukema kyntökerroksen poiston jälkeen
- $\frac{x}{y}$ Koekuopan syvyys

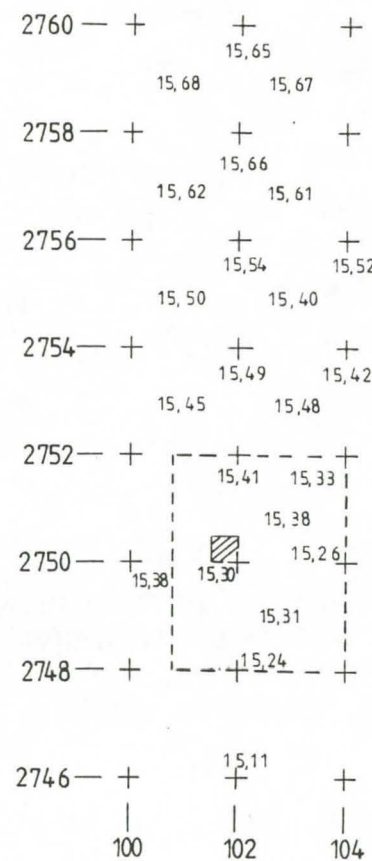
MASKU, MÄKSMÄKI 1990
Taina Pietikäinen

Kartta nro 2
Kartta 1 KAAVAKARTTA PELLOLLE TEHDYISTÄ KOEKUOPISTA
Mk 1:500

Kartta 2 KIVEYSALUEEN PINTAVAAITUS
Mk 1:100

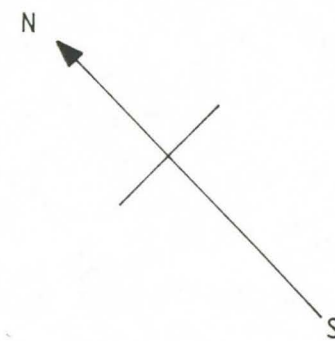
Piirt. Teija Nurminen

Kartta 2
Mk 1:100

KIVEYSALUEEN PINTAVAAITUS
(Kyntökerros poistettu ennen lukemia)

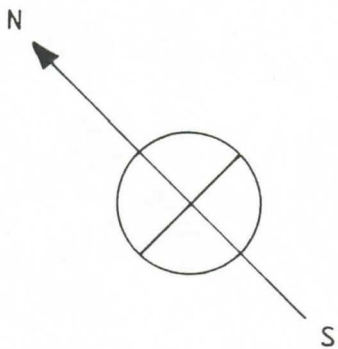
- ▨ Koekuoppa 2750/A

Mk 1:100

MASKU, MÄKSMÄKI 1990
 Taina Pietikäinen
 Kartta nro 3
 Kiveys

Mk 1:20
 Piirt. Teija Nurminen

- Tummanharmaa hiekansekainen savi
- Vaaleanharmaa savi

